

РЕШЕНИЕ

№ 20075

гр. София, 11.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав, в
публично заседание на 02.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **4181** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. Б., ЕГН [ЕГН], чрез адв.Т. с посочен съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.1, кант.103, срещу Решение № 2153-21-84/27.03.2025г. на директора на ТП на НОИ С.-град с което е отхвърлена жалбата и срещу Разпореждане № [ЕГН]/10/04.02.2025г. на ръководителя на ПО при ТП на НОИ С.-град с което и е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Твърди се,че решението е постановено в нарушение на производствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. И в частност:

Възрастта на М. Б. към датата на подаване заявлението е 51г. и 6м.Сборът от възраст и осигурителен стаж възлиза на 95 точки. Административния орган неправилно е приел,че щомч заявителя е държавен служител по ЗМВР тя попада в обхвата на чл.69 ал.1 КСО а не в този на чл.69б ал.1 КСО.Неправилно е приел,че същата не разполага с навършени години съобразно чл.69 ал.1 КСО и няма недостигащ стаж катоо държавен служител,респ. не е налице хипотезата на чл.148 ал.4 НПОС.

Твърди още,че нормите на чл.17 ал.2 и чл.18 ал.4 НПОС имат указателен х-р и при противоречие с разпоредби от КСО същите не намират приложение.Позовава се на решения по административни дела № 10189/2020г., № 9879/2020г. и 11052/2023г. на ВАС, в подкрепа на твърденията си за неправилната правна квалификация възприета от органа, както и за неприложимост на нормите на НПОС.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С.-град изразява становище за неоснователност на

жалбата с аргументи аналогични с инкорпорираните в постановеното от него решение, които ще бъдат възпроизведени в относимата им част по-долу.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена при спазване изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с критериите по чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предметът на служебна проверка съдът съобрази и приема:

Със заявление от 14.01.2025г. жалбоподателката е поискала да и бъде отпусната лична пенсия за ОСВ, като е приложила към него и изискуемите документи по чл.2 НПОС.

Във връзка с така подаденото заявление, длъжностното лице по пенсионно осигуряване е приело, че М. Б. има осигурителен стаж до 19.09.2024г. включващ 24г. 2м и 07дни от първа категория труд и по чл.104 ал.4 КСО/стаж на лица по чл.69 КСО/ и 06г.02м. и 16 дни от трета категория. На основание чл.104 от КСО общия осигурителен стаж превърнат към трета категория труд е изчислени определен на 46г. 6м и 7дни. Навършената възраст към датата на подаване заявлението е 51г.и 6м

Поради това и с цитираното разпореждане от 04.02.2025г. е постановен отказ за отпускане пенсия за ОСВ на основание чл.69 ал.2, чл.69б ал.1 от КСО и чл.18 ал.4 НПОС. Прието, че заявителката е държавен служител в ГДНП при МВР и попада в обхвата на чл.69 ал.2 КСО а не на чл.69б ал.1 КСО/т.е. полагала е труд от първа категория която съгласно чл.104 ал.1 КСО се определя с акт на МС – ПКТП – до 31.12.1999г. и НКТП от 01.01.2020г. В тази връзка - изискуемата възраст по чл.69 ал.2 КСО не е навършена и няма недостигащ стаж положен като държавен служител, респ. не е налице хипотезата на чл.18 ал.4 НПОС за отпускане на лична пенсия по чл.69б ал.1 КСО.

Срещу така постановеното разпореждане е депозирана жалба, при разглеждане на която и във връзка с повторно извършена проверка, ответника, с процесно обжалваният акт е приел, че :

Изискванията за придобиване право на пенсия по чл. 69 ал.2 КСО и чл.69б. ал.1 КСО са коренно различни, доколкото законодателят изисква реалното полагане на труд при условия от първа категория, която се признава за конкретно определени с акт на МС, длъжности, съгласно чл.104 КСО. Длъжностите в конкретните производства в които положеният труд се квалифицира като първа категория при пенсиониране са определени в ПКТП – до 31.12.1999г. и НКТП от 01.01.2020г.

Установено е, че полаганият от заявителката труд не е на длъжности от посочените в ПКТП и НКТП за първа категория. От друга страна, нормата на 142 ал.1 т.1 и ал.3 ЗМВР признава зачитане на труда като такъв от първа категория, макар да не е положен на длъжности съобразно определените в акт на МС. Следователно двете норми третира различни хипотези. На този фон е посочено, че съгласно чл.18 ал.4 НПОС, лицата, които не са придобили право на пенсия по чл.69 от КСО поради недостигащ стаж, могат да се пенсионира по реда на чл.69б ал.1 и 2 КСО. Чрез историографски преглед за измененията от 2016г. на КСО и НПОС е посочено, че съгласно чл.18 ал.4 НПОС /понастоящем/ лицата, които не са придобили право на пенсиониране по чл.69 КСО, поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионира по реда на чл.69б ал.1 и 2 КСО. Т.е. изключението по чл.18 ал.4 НПОС се отнася единствено до продължителността на осигурителния стаж и не засяга изискуемата възраст. След като заявителката е сред лицата работещи в структурите на МВР за нея следва да се преценят условията по чл.69 ал.2, а не на чл.69б ал.1 КСО. Целта на нормативните изменения в КСО от 2016г. е ограничаване ранното пенсиониране и въвеждането на една и съща възраст за пенсиониране на мъжете и жените от

специалните ведомства.

В тази връзка отпускането на пенсия по чл.69б КСО при ненавършена възраст по чл.69 КСО би представлявало заобикаляне на закона. След като жалбоподателката има изискуемия стаж като държавен служител по ЗМВР, но няма навършената изискуема възраст за 2025г. – 54г. и 4м. то нормата на чл.18 ал.4 НПОС е неприложима.Посочено е още,че формалното съответствие на изискванията на чл.69б ал.1 КСО не е основание за отпускане на пенсия тъй като водещ е характера на действително заеманата длъжност и извършвана дейност, която не попада в обхвата на ПКТП и НКТП. ,

На тази база съдът приема:

Процесният акт е постановен от компетентен орган,съгласно чл.117 ал.1 т.2 от КСО и предвид приложената по делото Заповед № 1712 от 17.08.2015г. на уповителя на НОИ. Разпореждане № [ЕГН]/10/04.02.2025г. на ръководителя на ПО при ТП на НОИ С.-град също е постановено от компетентен орган предвид изрично приложената към делото Заповед № 1015-21-247/04.12.2018г. на директора на НОИ.

Същите са постановени в писмена форма и съдържат изискуемите законови реквизити, като при постановяването им не е допуснато процесуално нарушения изразяващо с ограничаване правата на заявителя в производството или несъбиране или недопускане на относими за решаващата дейност,доказателства.

Успоредно с това обаче съдът съобрази и приема,че процесното решение е крайно неразбираемо и вътрешно противоречиво. От една страна директора на ТП на НОИ посочва,че независимо от това,че длъжността на М. Б. не е след упоменатите в КНТП и ПКТП, то е налице специална законова уредба предоставяща и необходимият статут за признаване първа категория труд - ЗМВР и чл.69 ал.2 вр. чл.69 ал.9 КСО. От друга страна и в края на акта си сочи,че формалното съответствие с изискванията на чл.69б ал.1 КСО не е основание за отпускане на пенсия, предвид,че водещ е характера на действително заеманата длъжност и извършваната дейност,която не попада в обхвата на ПКТП и НКТП.

Пак в този смисъл от една страна ответника прима,че заявителката разполага с необходимият стаж, но не и достига възраст,която законодателят искал да унифицира при измененията на КСО от 2016г., от друга страна – че нормата на чл.18 ал.4 НПОС не се прилага в настоящият казус и тази норма се отнася до продължителността на стажа, а не на възрастта.

Следва да се подчертае – между страните не е налице спор по фактите. Както в жалбата,така и в оспореният акт всъщност е посочено ясно,че към датата на подаване на заявлението си М. Б. има осигурителен стаж от 24г. 2м и 07дни от първа категория труд и по чл.104 ал.4 КСО/стаж на лица по чл.69 КСО/ и 06г.02м. и 16 дни от трета категория. Същият превърнат съгласно правилото на чл.104 от КСО възлиза общо на на 46г. 6м и 7дни .

Към датата на подаване на заявлението заявителката е навършила 51г. и 6м.,като сборът от осигурителен стаж и възраст е определен на 95.

Това позволява на съда да посочи,че:

По силата на чл.69 ал.2 КСО държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража... придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони.

От своя страна, разпоредбата на чл.69б ал.1 т.1 и т.2 КСО предвижда,че лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, придобиват право на пенсия, са навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и

имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете/т.1/, като от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Между страните не е спорно и настоящият състав също споделя извода, че заявителката е работила на длъжност, чиито стаж се приравнява на този на държавен служител по ЗМВР.

Съгласно нормата на чл.183 ал.3 ЗМВР трудът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 при пенсиониране се зачита като първа категория.

С решение № 2291 от 18.02.2021г. по адм.д. № 9879 по описа на ВАС за 2020г., касационната инстанция ясно и недвусмислено е посочила, че :

„Тълкуването и прилагането на разпоредбата на чл. 18, ал. 4 НПОС следва да бъде в смисъл, че има указателен характер за правата по чл. 69 и чл. 69б КСО, което в случая не е необходимо, тъй като разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б КСО за норми от закон с равнозначно правно действие и то не може да бъде ограничавано от подзаконова разпоредба. Ако в приложението на чл. 18, ал. 4 НПОС административният орган изведе извод, че има ограничаващ характер то следва да се приложат разпоредбите от по висок ранг съгласно разпоредбата на чл. чл. 5, ал. 1 АПК“.

ВАС е имал възможност да постанови още, че: „Разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б КСО съдържат различни материални предпоставки за упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Уредените хипотези по чл. 69 и чл. 69б КСО са еднакво приложими при наличие на фактически състав, които уреждат, като норми от закон с еднакъв ранг. При наличие на една от тях или при приложимост и на двете следва да се приложи по благоприятната правна възможност за заявителя.“/виж решение № 2259 от 18.02.2021г. по адм.д. № 10189 по описа на ВАС за 2021г. и др./.

Така при преценка наличието на факти от хипотезата на чл.69б ал.1 т.1 КСО следва да се приеме, че към датата на подаване заявлението заявителката е навършила навършила 51г. и 6м., както сам посочва и ответника в оспорваният акт. Съгласно т.2 на посочената норма изискуемата възраст за пенсиониране на лицата, работили 10 години при условията на първа категория труд за жени е 47 години и 8 месеца, към която се прибавят по 4 месеца до достигане на 55-годишна възраст.

В тази връзка и след като е безспорно, че заявителката е работила повече от 10г. в условията на първа категория труд по силата на специален закон и като се съобрази, че с увеличението за всяка година от по 4м. за всяка година след 2015г. изискуемата възраст към 2025г. за нея е 51г./10г. x 4мес. увеличение = 40м. или 3г.и 4м./, съдът приема, че като е навършила възраст от 51г. и 6м. заявителката отговаря на изискванията на посочената разпоредба.

Всъщност от акта на ответника изобщо не следва дори извод каква възраст би следвало да е навършило лицето за да упражни правата си. Напълно неясно е и изявлението му каква е минималната възраст, която законодателя иска да унифицира. Въсъщност и видно от нормата на чл. 69б ал.1 т.2 законодателят унифицира не минимална, а максимална възраст – до навършване на 55г. Посочената норма изобщо не унифицира минималната възраст а предвижда нейното нарастване с годините. Същата обаче не остава унифицирана за всички лица, защото всеки отделен служител е бил на различна възраст към 2015г., респ. един, макар и работил 10г. първа категория труд ще се пенсионира на 54, друг на 53г., трети – чак на 55 и прочее в зависимост от това на каква възраст е започнал работа на посочената длъжност и на каква възраст го е „хванало“ изменението в закона.

На тази база следва да се приеме, че процесният акт е незаконосъобразен. Същият следва да се отмени, а преписката да се изпрати на органа за произнасяне с ясно изложени, непротиворечиви мотиви и при съобразяване указанията за прилагане на закона, изложени в настоящото решение.

В допълнение – с оглед нормата на чл.69б КСО и разпоредбата на чл. 183 ал.3 ЗМВР и при липса на спор относно това полаган ли, придобит ли е и следва ли да се зичита придобият стаж по ЗМВР, то всички аргументи изложените във връзка с факта,че длъжността на жалбоподателката не е сред изброените в ПКТП и КТП се явяват неправилни и оттам - ирелевантни.

При липсата на спор относно съответствието на жалбоподателката с изискването за придобит стаж и при ясна преценка относно съответствието с изискването за навършена възраст, то постановеният отказ се явява незаконосъобразен.

С Разпореждане № [ЕГН]/65 от 23.08.2024г., длъжностно лице по пенсионно осигуряване е приело,че е било сезиране с искане за отпускане на лична пенсия за ОСВ по реда на чл.69б ал.1 КСО. Приело,че заявителката няма навършени 54г. и 04м. за календарната 2025г.,респ. няма право на пенсия по реда на чл.69 КСО. Няма право на пенсия за ОСВ и по реда на чл.69б ал.1 КСО, тъй като не отговаря на изискването на чл.18ал.4 НПОС,тъй като няма изискуемата в разпоредбата възраст.

На тази база и съгласно чл. 117 ал.3 директора на ТП на НОИ следваше или да реши въпроса по същество, в съответствие с дотук изложеният смисъл или да отмени разпореждането и да върне преписката за ново разглеждане от длъжностното лице по ПО, ако счита, са налице подлежащи на до/установяване обстоятелства.

При този изход от спора жалбоподателят има право на разноски съобразно нормата на чл.143 ал.1 АПК.

Същите за предявени в размер на 1500лв. срещу който размер е отправено възражение за прекомерност.

Видно от изричноизразеното от процесуланият представител на жалбоподателката, Наредбата регламентираща заплащането на адвокатската работа ясно разписва длъжността на вазнагражденията в подобни казуси,независимо от материалния интерес, като е налице специфична правна материя изискваща познаване както на КСО,така и на редица специални закони.

Ответната страна е възразила с искане възранграждението да бъде намалено до минималното спрямо наредбата.

На тази база съдът съобрази и приема:

Безспорно жалбоподателят е бил представляван от процесуален представител,упълномощен с надлежно пълномощно и представен по делото договор да правна защита и съдействие. В т.3 от договора е разписано изрично,че договореното възнаграждение ще бъде заплатено по банков път до 11.04.2025г. Заседанието по делото,в рамките на което адв.Тинчен е заявил,че поддържа претенцията за разноски е проведено на 02.06.2025г. В рамките на заседанието е представен и списък на разноските. Не са представени обаче доказателства за реалното им заплащане. Такива не са представени в предоставеният допълнителен 5-дневен срок за писмени бележки.

В тази връзка претенцията като недоказана следва да се остави без уважение,респ. разноски не следва да се присъждат.

Успоредно с това следва да се отбележи,макар и без значение за изхода от частният облигационен спор за разноски:

С решение от 25 януари,2024г. по дело С-438/22, „Ем акаунт БГ“ ЕООД, ECLI:EU:C:2024:71, Съдът на ЕС постанови,че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати

съдебните разноси за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение.

Успоредно с това, националният съд не следва да се счита обвързан от минимални размер на разноските, изчислени съобразно минимума по Наредба № 1/2004г, предвид антиконкурентна същност на подзаконовия акт.

На база на изрично постановеното от СЕС, подобен автоматизъм не обосновава сам по себе си законосъобразност и основателност на една претенция за разноси. В този смисъл съдът следва да откаже да приложи съответните норми на Наредба № 1/2004г.

Следвайки установените критерии за справедливост на възнаграждението през призмата на неговата фактическа и правна сложност, съдът приема, че делото не представлява предизвикателство обосноваващо подобен размер на възнаграждението.

По делото е проведено едно съдебно заседание, не са събирани допълнително доказателства извън наличните по преписката и в този смисъл делото не може да се приеме като такова с фактическа сложност. Конкретното основание за отмяна на акта е било предмет на анализ и произнасяне от страна на ВАС в редица решения. В тази връзка е налице съдебна практика предоставяща ориентир относно разрешаване на правния спор, поради което не може да се приеме, че делото разкрива и правна сложност обосноваваща подобен размер на възнаграждението. Какъв би следвало да бъде той обаче е въпрос който би възникнал едва при наличие на доказателства за реалното заплащане на разноските, каквито понастоящем не са представени-

Така формираното заключение в частта за разноските по никакъв начин не рефлектира върху отношенията между доверител и довереник и поетите помежду им договорни ангажменти. От друга страна обаче тяхната договореност се явява непротивопоставима на ответника предвид изложените съображения.

Поради това и на основание чл.118 ал.3 КСО вр. чл. 172 ал.2 предл. второ АПК, Административен съд София-град,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-84/27.03.2025г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

ИЗПРАЩА на директора на ТП на НОИ преписката по жалба вх. № 1012-21-232 от 27.02.2025г. на М. Б., , ЕГН [ЕГН] срещу Разпореждане № [ЕГН]/10/04.02.2025г. на ръководителя на ПО при ТП на НОИ С.-град за ново произнасяне съобразно указанията по тълкуване и прилагане на закона изложени в мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: